

feminarier, som enten ere kommunale Anstalter eller tilbøielig selvstændige, men vel at mærke fuldstændig under Statskontrol med Hensyn til Afdgængsprøver, Lærerkæfternes Antagelse, Eksamener og al Ting, saa at man i alt væsentligt har Statsanstaltens Garanti for Uddannelsen. I Sachsen, hvor Kvinderne om muligt ere endnu ringere stillede i Folkeskolen end i Preussen, er der ogsaa et Kvindefeminarium; i Baiern, hvor der er 7 katolske, 3 protestantiske og 1 simultant Lærerseminarium, er der 2 simultane og 2 evangeliske, altsaa i alt 4 Kvindefeminarier. I Würtemberg — dette Land, hvor Kvinderne allermindst anvendes til Folkeskoleundervisningen og ikke blot have en ussel Løn, men ingen fast Ansættelse kunne naa, og hvor der er meget faa i Folkeskolens Tjeneste — er der alligevel et Statskvindefeminarium til at opdrage og undervise de unge Piger, som skulle tage denne lille Gerning op. I Baiern paa samme Maade, og i Østerrig i de forfællelige Provinser ligeledes. Saaledes stiller det sig hele Tyskland over. Og det er endnu langt mere fremtrædende i de Lande i Europa, hvor Kvinder have en større Gerning i Folkeskolen. I de katolske Lande, hvor hun navnlig har Pigebørnernes Undervisning, f. Eks. i Belgien, er der ved Siden af 14 Mandsseminarer 13 Kvindefeminarier, officielle Statsanstalter. I Frankrig var der i 1886 ved Siden af 96 Mandsseminarer 87 Kvindefeminarier foruden det store Overseminarium i Auteuil ved Paris, hvor man uddanner Seminarieførstanderinder og Lærerinder i det hele. Af Finlands 4 Seminarier er det ene et helt Kvindefeminarium, de to sammensatte af Kvindeklasser og Mandsklasser med lige saa mange Kvinder som Mænd. I England — for saa vidt man kan sammenstille dette Land med dets ejendommelige Institutioner og Udvikling — gives der ogsaa omtrent samme Tilbud til en kvindelig Elev paa et Privatseminarium som til Mændenes Uddannelse. Paa samme Maade i Svejts. Kort sagt, det er over hele Europa, over hele den civiliserede Verden, at man har sørget for Almuelærernes Uddannelse, aldeles paa samme Maade og i samme Grad omtrent som for Mændenes efter den Stilling, man har givet hine i Folkeskolen. Kun Danmark danner en Undtagelse; man kan ikke engang tage Norge med, thi der har der for længe siden foreligget et Forslag om 2 Seminarier, og ved Loven af 1889 have de til Dels begyndt at opfylde denne Plan. Danmark er det eneste Land, som fuldstændig lader Almuelærereuddannelsen ligge. Naar man

undtager den kongelige Resolution af 1859 og Loven af 1867 og den Smule private Understøttelse enkelte Lærerinder kunne faa, er der aldeles intet gjort for dem fra Statens Side for at sikre Staten de dygtigste og bedste Kræfter i saa Henseende; der er aldeles intet gjort derfor. Vi indtage ved vor Passivitet i den Henseende en ganske exceptionel Stilling. Noget Udslydning have vi ganske vist haft for denne Stilling i den Omstændighed, at vi have haft ret gode private Kvindefeminarier, hvad der i alt Fald for et enkelt Vedkommende hænger sammen med en ejendommelig dansk Bevægelse, som er gaaet hen over vort Land, og som har kaldt paa de gode frivillige Kræfter. Alle ville indrømme, at der er et enkelt Seminarium her i København, som har en fortrinlig Ledelse og fortrinlige Kræfter til sin Tjeneste; men Staten kan dog ifølge Forholdets Natur ikke i Længden blive ved at bygge paa den Slags omstiftelige Omstændigheder, som det at have haft et sjældent godt privat Seminarium hidtil, og dertil kommer desuden, at det særlig gode Resultat paa dette Seminarium og vel paa enkelte andre med staar i den allernøieste Forbindelse med, hvad der ogsaa af det nævnte Seminariums Forstanderinde for saa Dage siden er bleven fremdraget i en Artikel i et af Bladene, nemlig dermed, at hidtil ere de allerfleste Elever, som have taget Eksamen, komne fra Hjem, hvor de havde faaet gode Forudsætter, almindelig Dannelse, hvorved de vare i Besiddelse af langt større aandelig Bevægelighed, hurtig Opfattelseevne og Evne til at udtrykke sig og til at gøre sig gældende, hvorved de kort sagt had inde med mange gode Betingelser for at opnaa et godt Resultat i kort Tid. De have været i Besiddelse af saadanne Forudsætninger i saa høj en Grad, som der ikke tilnærmelsesvis kan være Tale om at gøre Regning paa hos Eleverne i Fremtiden, thi der vil komme en Masse Elever fra Hjem, hvor de kun have faaet Almueskoleundervisning, og efter Sagens Natur og de Forhold, hvorfra Eleverne komme, maa disse Elever tage tungt og ubehjælpomt paa mange Ting, især i det første Aarstid eller to af Opholdet, hvor der er meget, som de, der komme fra de bedre Hjem, let ville kunne vænne sig til, men som tilligemed de ny Omgivelser er fremmed og nyt for dem, der komme fra Landsbyforhold. Forstanderinden for det nævnte Seminarium gør i sin Artikel opmærksom paa, at skulde Tilgangen blive ved fra de lavere Lag i samme Udstrækning, som den nu begynder at stige, saa vil det